

ORIENTERING TIL NABOER VED SPRENGNINGSARBEIDER

VIBRASJONER

Ved sprengning vil man ofte føle at hele huset rister. De fleste vil oppleve det som svært dramatisk, men bevegelsene er i virkeligheten mikroskopiske og faren for at det skal oppstå skader eller farlige situasjoner er minimal. Årsaken til at vi reagerer så kraftig, er at mennesker er svært følsomme for vibrasjoner og en merker vibrasjonene fra sprengning på lang avstand. I tillegg er sprengningsarbeider for de fleste en ny og uvant opplevelse. Det er derfor en naturlig reaksjon at man føler at huset vibrerer skikkelig kraftig, selv om vibrasjonene er mye mindre enn hva huset tåler.

Ved sprengning skjer det en detonasjon som forårsaker et kraftig smell og detonasjonen av sprengstoffer utvikler store mengder gass som sender en trykkbølge gjennom lufta. Trykkbølgen kan få vinduer og lette konstruksjoner til å vibrere. Belastningen er imidlertid i de fleste tilfeller mindre enn ved et kraftig vindkast.

SPRENGNINGSKONTROLL

For å hindre skader på grunn av vibrasjoner, blir det utarbeidet grenseverdier for hvor store vibrasjoner som kan tillates på den enkelte bygning. Dette er regulert i en Norsk Standard og entreprenøren som utfører sprengningsarbeidene, skal utføre arbeidet slik at han holder seg innenfor disse grenseverdiene.

For å kontrollere at grenseverdiene ikke overskrides, blir det montert vibrasjonsmålere på et representativt utvalg av bygninger rundt sprengningsstedet. Instrumentene varsler automatisk etter hver sprengning og dataene brukes for å justere sprengningsopplegget dersom vibrasjonene begynner å nærme seg den tillatte grense.

FORHOLDSREGLER SOM HUSEIERE / BRUKERE BØR TA

Selv om vibrasjonene er små, kan løse gjenstander som er plassert i hyller og skap, flytte seg litt utover hver gang det sprenges. Småvibrasjoner kan over tid føre gjenstandene ut mot kanten av hylla og kan til slutt falle ned. Spesielt vil gjenstander som er plassert på glasshyller være utsatt for dette. Gjør det derfor til en vane å kontrollere dette jevnlig. Vær også forsiktig når dørene til skap med innhold av dekketøy o.l. åpnes. Krystallglass bør ikke stå helt inntil hverandre. Det bør vurderes om det kan være fornuftig å pakke ned verdifulle glass og andre lett knuselige gjenstander. Fat og tilsvarende gjenstander som står på høykant og ikke har skikkelig feste, bør legges ned.

Det kan også være lurt å kontrollere at bilder og malerier henger godt på veggen. Tunge bilder som er festet med en tynn stift i gipsvegg, er en dårlig løsning. Gamle malerier som henger i et morkent hampetau er heller ikke noen god løsning.